ISSN 2078-6794. Вісник Львівського університету. Серія мист-во. 2026. Вип. 29. С. 283–295
Visnyk of the Lviv University. Series Art Studies. Issue 29. P. 283–295

УДК 793.322.036:316.722-053.6
DOI: http://dx.doi.org/10.30970/vas.29.2026.283-295

МЕТОДОЛОГІЯ ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВ ХІП-ХОП ТАНЦЮ

Михайло КЛЮЧАНСЬКИЙ

ORCID: https://orcid.org/0009-0005-7239-9131
Львівський національний університет імені Івана Франка,
кафедра режисури й хореографії,
вул. Валова, 18, Львів, Україна, 79008
e-mail: Mykhailo.Kliuchanskyi@lnu.edu.ua

Проведено дослідження проблем, пов'язаних із виділенням основ, принципів, сутності хіп-хоп танцю. Оскільки хіп-хоп танець існує в українському культурно-мистецькому середовищі, що своєю чергою веде до самовираження митцями, хореографи, виконавці через цю мистецьку танцювальну форму, важливо правильно інтерпретувати танцювальну форму, її цінності, правила, традиції та особливості техніки. Оскільки хіп-хоп – танець не українського походження, а також, як з'ясовано в процесі дослідження, є мистецькою формою з вернакулярними характеристиками, з'являються деякі труднощі з визначенням достовірної інформації про стиль, коли йдеться про його основи. Виконано комплексний аналіз, що допомагає виявити й виділити проблеми, що виникають на шляху до освоєння стилю. Для аналізу переважно використовували висловлювання конкретних діячів у хіп-хоп культурі, таких як Будда Стретч, Генрі Лінк, Містер Віглс, Ілл Косбі (Монсел Дьорден) та інших, яких своєю чергою доцільно вважати авторитетними представниками у сфері хіп-хоп танцю через їхню належність до культури, хоч і проблема авторитетності теж порушується в цій статті. Саме виявлення й фіксація проблем, що виникають під час пізнання хіп-хоп танцю, має на меті допомогти уникнути викривлень під час безпосереднього вивчення танцювальної форми, сприяючи зміні й удосконаленню методик, пов'язаних як із самонавчанням хіп-хоп танцю, так і з викладанням стилю, незалежно від місця й формату викладання, рівня підготовки та цілей учнів чи студентів. У зв'язку з цим може змінитися і саме сприйняття поняття основ стилю, що може позитивно вплинути на усвідомлення цінностей стилю, глибше розуміння техніки танцю поза суто естетичною складовою.

Ключові слова: культура, мистецтво, хіп-хоп танець, основи танцю, перформативні форми танцю.

Постановка проблеми. Хіп-хоп танець є порівняно новим явищем у танцювальному мистецтві України. Такі фактори, як далекість автентичного культурного середовища, динаміка, зміни, розвиток стилю, велика кількість діячів усередині культури призводять до проблем під час освоєння стилю. Для коректного опанування хіп-хоп танцю важливо дослідити й проаналізувати ці проблеми. Це своєю чергою допоможе уникнути викривлень, неповного

© Ключанський Михайло, 2026

засвоєння інформації та створить умови для комплексного вивчення стилю, не ігноруючи, а враховуючи суперечності та різноплановість інформації в процесі навчання.

Аналіз останніх досліджень. Про хіп-хоп танець згадано у різних публікаціях наукового середовища України. Містяться згадки та описи стилю, до прикладу в статті Пастухова О. "Хіп-хоп: характерні особливості та вплив на сучасну хореографію" [2, с. 293]. Крім того, хіп-хоп танець частково описано в монографії Плахотнюка О. та Середи О. "Хіп-хоп – танцювальна субкультура молоді" [3], у своїй дипломній роботі Мойсюк М. також аналізує лексику хіп-хоп танцю [1, с. 52]. Хіп-хоп танець у різних аспектах досліджує Дьорден М. у своїй книзі "Beginning Hip Hop Dance", розкриваючи як педагогічні, так і культурні, технічні аспекти танцю. Під час роботи за основу було взято твердження хіп-хоп діячів, відображені у відіоматеріалах, зокрема Будди Стретча, Генрі Лінка, Лус Джоїнта, Містера Віглса.

Завдання дослідження: виявити та проаналізувати проблеми, що з'являються під час освоєння хіп-хоп танцю.

Виклад основного матеріалу. По-перше, сама хіп-хоп культура була і є неоднорідним середовищем. Пояснюють це як мінімум тим, що культуру становили групи різної етнічної належності. Формування культури та її елементів відбувалося поступово, нерівномірно, а згодом хіп-хоп почав розповсюджуватися на інші регіони Сполучених Штатів Америки, продовжуючи свій розвиток і в місці свого зародження – Нью-Йорку [10].

Першою проблемою є розуміння того, що таке хіп-хоп танець. Як відомо, датою народження хіп-хопу вважається 11 серпня 1973 р., коли ямайський DJ Cool Herc влаштував на проспекті Sedvick Avenue вечірку з новаторським використанням аудіосистеми, яку він назвав *Merry Go Round.* Система давала змогу розширювати й програвати підряд кілька разів потрібні частини аудіозаписів. Такими частинами у виборі ді-джея з Ямайки стали *брейки* (англ. *breaks*), тобто найбільш динамічні інструментальні частини в аудіозаписах, що спонукало танцівників вриватися на сцену. Цих танцівників DJ Cool Herc назвав *b-boys/b-girls* у зв'язку з тим, що вони під час танцю доходили до стану, який англійською мовою звучить як *go off* або *break off*, а танець, який вони виконували, згодом почав іменуватись як *breaking* [29].

Як відомо, основою для брейкінгу став такий стиль танцю, як *рок денс* (англ. *Rock dance*), що на той час був поширений по всьому Нью-Йорку. Свою ж форму з концентрацією на *флоорворку* (англ. *floorwork*), акробатичних елементах брейкінг почав набувати ближче до другої половини 70-х років XX ст., що відокремило його від стилю рок-денс, з якого він первинно походив [27].

До початку 70-х років XX ст. не існувало терміна "хіп-хоп" як означення субкультури чи руху, який відбувався. Натомість це був "rock" або "rocking", однак у зв'язку з наявністю культури з цією назвою існувала потреба знайти іншу назву, що і зробив DJ Afrika Baambaata на початку 80-х років XX ст. у своїх інтерв'ю [7] .

Отже, виникає логічне питання: “Чи можна вважати брейкінг хіп-хоп танцем?”. Щоб дати відповідь на це запитання, варто зрозуміти, що саме ж питання може по факту розглядатися в двох контекстах:

1. Чи можна вважати брейкінг танець хіп-хопом?
2. Чи брейкінг та хіп-хоп танець є одними й тими самими поняттями?

У першому випадку питання в тому, чи є танцювальний стиль брейкінг частиною хіп-хоп культури. Зважаючи на твердження першопроходців і піонерів культури, можна зробити беззаперечний висновок, що брейкінг не лише входить до хіп-хоп культури, а є тим фундаментом, на якому вона тримається [11].

У другому варіанті під питання ставиться ототожнення двох стилів танцю, а саме: хіп-хоп та брейкінг. Варто зауважити, що це питання є важливим не в контексті гри слів, тобто розділення двох явищ, щоб вони не мали спільної назви. Наприклад, якби хіп-хоп культуру усе ж вирішили назвати рок-культурою, це не ототожнило б рок-культуру, яка базується на рок-музиці, з рок-культурою, яка виникла в маргіналізованих районах Нью-Йорка на початку 70-х років ХХ ст. Тоді це були би два звичайні омоніми. В питанні, що стосується хіп-хопу та брейкінгу, важливо дати відповідь, яка би визнала брейкінг та хіп-хоп двома окремими стилями із власними історіями та походженнями, а також цінностями та основами.

Таке розмежування дає змогу уникнути спотворення, спрощення, підміни понять під час навчання та демонстрації обох стилів танцю, що не лише буде ознакою поваги до цих стилів танцю та їх представників, а й стане частиною свідомого освоєння та самовираження індивіда під час опанування танцювального мистецтва.

Варто зауважити, що визнання двох стилів як двох окремих автономних явищ не перекреслює в них наявність спільного культурного середовища, спільних цінностей, а також взаємовпливу на основи та стилістику загалом.

Неможливо не згадати подібну ситуацію з залученням інших стилів танцю, а саме *локінгу* та *папінгу* (відпов. англ. *locking and popping*). Внаслідок популяризації в медіа, крім того, що було змінено назву брейкінгу в *брейкданс* (англ. *breakdance*), інші вуличні стилі танцю, зокрема *локінг, папінг* та *електрік бугі,* були поєднані брейкдансом, що спричинило плутанину та спотворення понять у людей, які знайомилися з хіп-хоп культурою через кінематограф [15].

Наступною проблемою у визначенні основ хіп-хоп танцю є його вернакулярна складова.

Згідно з визначенням Мартіни Маддалени, вернакулярний танець – це танець, що розвинувся природним шляхом як частина повсякденної культури певної спільноти. На відміну від елітної та офіційної культури, вернакулярний танець зазвичай освоюють природно, без формального навчання [9]. Також Ліндсей Гуаріно та Уенді Олівер у своїй праці, присвяченій джазовому танцю, описують поняття “вернакулярний” з точки зору такого стилю танцю, як джаз. Вернакулярний джаз належить до щоденних танців, які виконували звичайні люди [8, с. 29].

Отже, хіп-хоп танець за своєю суттю є вернакулярною формою танцю, оскільки зароджувався, формувався у неформальних місцях, тобто серед

певних груп населення: спочатку в Бронксі у Нью-Йорку, а згодом і в інших локаціях, поширюючись у різні куточки США [28].

Він із самого початку був колективним надбанням учасників культури, які її і становили. Це супроводжувалося тим, що особливості, традиції, фундаментальні основи всіх елементів культури підкорялися не канонам, визначених конкретною особистістю, а нерівномірно формувалися під впливом цілого прошарку населення [10].

Така особливість зародження і розвитку культури породжує високу ймовірність розмитості такого явища, як "авторитетність думки", коли йдеться про заяви стосовно тих чи інших правил або подій. Щодо подій, їх можна перевірити (за наявності) різними документальними способами. Стосовно ж правил чи основ стилю – це інформація, яка має не лише описовий характер, а й узагальнювальний. У процесі узагальнення кожна людина може відбирати різну інформацію як пріоритетну через унікальний життєвий досвід, а тому зробить унікальне узагальнення і воно буде відрізнятися від узагальнень іншої особи.

По суті, кожна людина, яка належить до культурного середовища, може робити власні висновки, зважаючи як на свій досвід у сприйнятті інформації, так і на власні інтереси під час інтерпретації цієї інформації та створення узагальнень. Відповідно, утворюється велика кількість думок, які транслюються назовні і які можуть або відповідати дійсності, або частково відповідати, або не відповідати взагалі. Водночас існує ймовірність виникнення декількох паралельних формулювань, які окреслюють одні й ті самі поняття, але сформульовані зі сторін різних аспектів і можуть бути озвучені тою самою людиною. Наприклад, можна взяти твердження піонера хіп-хоп танцю під псевдонімом Будда Стретч (англ. *Buddha Stretch*) [6].

1. В інтерв'ю під назвою "Buddha Stretch – Elite Force Crew – defines REAL Hip Hop Dance" піонер дає визначення хіп-хоп танцю так: "Хіп-хоп [Танець] – в основному є соціальним танцем (англ. *social dancing*), проте ви берете всі ці соціальні танці і спонтанно міксуєте їх разом. Якщо ви називаєте себе хіп-хоп танцівником або ще далі – хіп-хоп хореографом, і ви не знаєте про останні хіп-хоп рухи (англ. *hip hop steps*) зі всієї країни [США] або будь-яких первинних хіп-хоп танців, тоді з чого ж ви створюєте свої хореографії (англ. *What exactly are you choreographing?*)" [14].

2. В іншому документальному фільмі, присвяченому хіп-хоп танцю та стилю *хаус*, Будда Стретч розповідає: "… Причиною, з якої ми це [танець] називали хіп-хоп танцем, було те, що ті танці, що виконували у той час [після ери «Beat Street»], виконувались лише під хіп-хоп треки " [28]. Аспект хіп-хоп музики виділено Буддою Стретчем у відео "Buddha Stretch (Elite Force Crew) talking About Hip Hop. 2012 part1" [13], зосереджуючись на хіп-хоп музиці як основному аспекті для визначення танцю як хіп-хоп танцю.

3. У відео "Buddha Stretch | Evolution of Hip Hop | Lite Feet | Michael Jackson | Street Dance | Basic Step", розповідаючи про сутність хіп-хоп танцю, Будда Стретч зазначає: "Ось чому ми називаємо це Фрістайл хіп-хоп паті рокінг (англ. *Freestyle Hip Hop Party Rocking*): тому що ви качаєте (англ. *because you are rocking*), ви підтримуєте елементи вечірки і качаєте з ними (англ. *rocking*

with it)". Таким чином зосереджуючи увагу на такій складовій танцю, як вечірка [16].

4. У ще одному інтерв'ю на прохання інтерв'юера описати сутність хіп-хоп танцю Будда Стретч зазначає, що вони використовували пісню "Bounce, Rock, Skate, Roll", авторами якої є Воган Мейсон енд Крю (англ. *Vaughan Mason & Crew*), тому що у ньому згадуються техніки, які танцівники хіп-хоп танцю використовували. Будда Стретч формує визначення так: "Хіп-хоп танець – це є одна з форм, що відображає культуру, і в цій формі ви використовуєте баунс, рок, скейт, слайд (*прим.* швидше за все обмовка і йшлося про «рол», ураховуючи контекст). Ці поняття є не основами, а техніками основ. А основою танцю є музика. Якщо ви танцюєте [*рух*] *Running Man* – це хіп-хоп, але якщо ви робите Running Man під електронну танцювальну музику – це *шафл*, оскільки переважатимуть зовсім інші відчуття та техніка, хоч і однаковий рух… В шафлі вони не використовують рок і баунс, на відміну від Running Man, який має декілька варіацій з рокінгом вперед-назад та баунсом вниз-вверх, а суто переміщають стопи, оскільки музика не задає того відчуття, щоб робити баунс і рок… Двома найбільш важливими техніками в хіп-хоп танці є баунс і рок" [5].

Керуючись цими твердженнями, надані Буддою Стретчем коментарі стосовно основ хіп-хоп танцю та його сутності відображають хіп-хоп танець з різних аспектів: у першому випадку хіп-хоп танець описується зі зверненням до власне його лексики та способу побудови танцю. У другому твердженні акцентувано увагу саме на музиці, під яку виконують танець, а це веде до висновку, що танець може бути хіп-хопом лиш за умови його виконання під хіп-хоп музику, включаючи музику як основний аспект, завдяки якому існує стиль танцю. У третьому твердженні описується танець із фундаментальною основою рокінг як технікою, а також із культурним елементом танцю, тобто середовищем у вигляді вечірки. В останньому прикладі Будда Стретч акцентує на конкретних техніках і зосереджує увагу на взаємозв'язку танцю й музики як причини танцю в саме тій формі, у якій він існує. В цій ситуації спостерігається та сама неформальність, ознака вернакулярності, коли в різних обставинах у різний проміжок часу представник культури по-різному формує пояснення одному й тому самому явищу. Це може залежати від різних чинників, до прикладу: стан досвіду поширювача інформації в момент її озвучування, стан ознайомленості з поняттям в різних аспектах, що впливає на рішення промовця розкрити термін саме з певної сторони тощо. З одного боку, це може завдавати труднощів за спроби категорично описати поняття й уніфікувати його визначення з метою коректного подальшого використання. З іншого ж – це додає різнобічності у сприйняття термінів, а також усвідомлення динаміки, оскільки самі піонери чи першопроходці танцю можуть переосмислювати з часом явища, середовище чи обставини, з якими вони мали досвід, а отже, за відсутності усталеності зменшується загроза втрати актуальності терміна, який описує явище, яке постійно розвивається.

Наступною ознакою вернакулярності хіп-хоп танцю є те, що, крім того, трактування термінів у межах цього явища є неформальним, а їхні визначення можуть відрізнятися залежно від представника культури. Хіп-хоп танець є частиною культури, яка первинно зародилася в Сполучених Штатах Америки

серед певних груп населення, які становили цю культуру. Саме тому за спроби описати сутність хіп-хоп танцю є сенс брати до уваги насамперед твердження безпосередніх представників культури.

Водночас, як відомо, безпосередніх представників хіп-хоп культури є величезна кількість, тому проаналізувати твердження, а тим більше сприйняти усі ці твердження як достовірні та такі, що відповідають дійсності, є технічно неможливим і надто трудомістким завданням. Отже, з'являється потреба у спостереженні за досліджуваним культурним середовищем і у виокремленні певних особистостей у культурі, яких можна вважати авторитетними представниками та які могли б цілісно передавати щодо неї інформацію без спотворень та упереджень, мінімізуючи ризик неточного відтворення.

Приклади тверджень Будди Стретча, наведені у статті, можна цілком віднести до одного зі способів визначення поняття хіп-хоп танцю, оскільки ця людина є одним із піонерів вуличних стилів танцю, зокрема хіп-хопу: він був присутній під час подій, що його формували, та сам брав участь у формуванні хіп-хоп танцю безпосередньо в автентичному його середовищі, а також у поширенні хіп-хоп танцю у різні країни світу, що підтверджується наявними відеоматеріалами, згадками в науковій і публіцистичній літературі та свідченнями інших танцівників, що з ним взаємодіяли [23; 31].

Незважаючи на те, що можна підтвердити цілковиту релевантність Будди Стретча та його висловлювань стосовно хіп-хоп танцю, виникає питання стосовно інших представників хіп-хоп культури, які висловлюються та здійснюють заяви стосовно хіп-хоп танцю. Щоб проаналізувати цю проблему, доцільно навести приклад хіп-хоп представника під псевдонімом Містер Віглс (англ. *Mr. Wiggles*). Беручи до уваги його висловлювання, брейкінг та *нагі рокінг* (англ. *party rocking*) є нерозривними елементами в хіп-хоп танці [21].

Хоча у своїх висловлюваннях Містер Віглс визнає паті рокінг частиною хіп-хоп танцю, а Elite Force, до якої належить Будда Стретч, – представником хіп-хоп танцю, він усе ж вважає брейкінг невід'ємною частиною та основою хіп-хоп танцю [25].

Натомість же Будда Стретч, Генрі Лінк, Лус Джоінт виділяють хіп-хоп танець як окремий стиль, оскільки він має свій окремий лексичний склад рухів, а також свою історію, причому нехтуючи зв'язками з іншими танцювальними формами, зокрема з брейкінгом. Хоча ці твердження не суперечать повністю одне одному, за відсутності належної інтерпретації з боку глядача або слухача, це може призвести до неправильних висновків, які спричинять нерозуміння спільного та відмінного між брейкінгом та паті роком або хіп-хоп танцем [14; 22; 26].

Наступною проблемою за спроби зрозуміти основи хіп-хоп танцю є власне багатогранність самого поняття "основи" (англ. *foundation*). На прикладі тверджень Будди Стретча можна побачити, що людина в різних випадках може висловлюватись стосовно одного й того самого твердження по-різному, залежно від контексту, в якому його використовують.

Так, в іншому своєму інтерв'ю Будда Стретч порівнює основи танцю з будівельними блоками та зазначає, що основами хіп-хопу є не кроки, рухи (англ. *steps*), основою танцю є музика, те, як вона спонукає людину рухатися, та

можливість бути креативним у цьому русі. Базові кроки ж порівнюють з інструментами, які використовують для того, аби побудувати свій танець, щоб не починати рухатися з нуля. Основи ж починаються з принципу руху в біт, залишаючись у ритмі. Більшість людей це упускають і зосереджують свою увагу на окремих рухах, помилково вважаючи, що основа криється в тому, щоб зробити якийсь конкретний рух. Рухи ж не мають значення без музики, без культури, яка породила музику [17].

Стосовно багатогранного підходу до вивчення хіп-хоп танцю доречно згадати книгу авторства Монселла Дьордена (Moncell Durden) “Beginning Hip Hop Dance”, у якій науковець показав власний комплексний підхід до освоєння хіп-хоп танцю. Так, автор у четвертому розділі демонструє методику BEATS, назва якої розшифровується як “Тіло”, “Емоція”, “Ставлення або Естетика”, “Характер або Час”, “Простір або Звук”. У своєму підході автор поєднує тілесну, емоційну, культурну, ритмічну, візуальну, просторову складові для освоєння танцю. Зважаючи на наявність цих аспектів, автор презентує такі поняття, як положення тіла, *грув*, *ізоляції*, *рокінг*. Окрім того, автор визначає таке поняття, як “баунс”, згадуючи чотири його типи, виявлені в процесі досліджень. В інших його працях можна помітити деяку відмінність у термінології. Після цього Дьорден М. звертається до переліку та опису деяких базових кроків, таких як *Running Man, The Skate, New Jersey Running Man, BK Bounce, Milly Rock* тощо. Науковець описує базові рухи з точки зору виконання, а також їхньої історії, походження, значення [4, с. 77–108].

Можна спостерігати за основами хіп-хоп танцю з різних сторін й у вітчизняному медійному просторі. Так, у вебсервісі YouTube на каналі під назвою “Dance Project” можна знайти плейлисти, присвячені освоєнню вуличних стилів танцю. У списку відтворення, присвяченому хіп-хоп танцю, на цьому каналі є навчальні відео з близько 60-ма рухами, у більшості представлених тим самим Дьорденом та представником українського хіп-хоп танцю Образцовим Володимиром з псевдонімом Vobr [19].

У соцмережах діяча хіп-хоп танцю України Дмитра Машиністова можна знайти навчальні відео з базовими рухами та техніками, що використовують в хіп-хоп танці [20].

Також різносторонні практики для вдосконалення свого танцю через напрацювання ізоляцій, координації, ритміки пропонує Корнієць Ростислав під псевдонімом Roni. Ці приклади підтверджують різносторонність поняття основ у хіп-хоп танцю, які можуть розвиватися різними методами й через різні методики [24].

Якщо простежити за навчальним матеріалом або ж від Будди Стретча, Генрі Лінка, або ж від Дьордена Монсела, можна помітити, що під час демонстрації та тлумачення танцювальних базових кроків згадано локації поза Нью-Йорком як місця зародження тих чи інших кроків. До прикладу, в документальному фільмі “New School Dictionary ft Buddha Stretch, Henry Link & Caleaf Sellers” звернуто увагу на те, що з часом хіп-хоп поширився на Західне узбережжя і згодом на Південь Америки. Кожен район мав своє звучання, а наявність музики будь-де супроводжується зародженням танцю, відповідно, кожен з районів, який мав власне звучання, мав власний набір танцювальної

лексики, яка також належить до хіп-хоп танцю, оскільки музика, під яку вони танцюють, – хіп-хоп. Так, у цьому фільмі можна звернути увагу на такі танцювальні рухи, як *Walk It Out*, який популяризований через виконавця Unk з Атланти, штату Джорджія, і його відеокліп "Walk It Out". До танців Атланти з цього документального фільму також можна віднести *Bankhead Bounce, ATL Stomp/A-Town Stomp.* Водночас танець *Monastery* виник в клубі Сейнт Луїса в Міссурі під назвою "Monastery". *Crip Walk* – танець який походив з банди Кріпс, (м. Лос-Анджелес, Каліфорнія). Також згадано про такий рух, як *Chicken Noodle Soup*, популяризований через відеокліп "Chicken Noodle Soup" з виконавцями Web Star, Young B. Хоч виконавці й танець є родом з Нью-Йорка, він був зароджений в середовищі такої ери нової школи хіп-хопу, як лайтфіт (англ. *Litefeet*), яка зародилась у 2000-х роках в Гарлемі, одному з районів Нью-Йорка, те саме можна сказати і про такий танець, як *Harlem Shake*, який є водночас танцювальним рухом, що значно залучається в лайтфіті, технікою, яка технічно полягає у вільному струшуванні всього тіла, а також танцювальним стилем зі своїми представниками, історією, сформованим концептом, рухами [28].

Крім того, Дьорден М. у своїй праці згадує також базові рухи, такі як *Wu-Tang* з Філадельфії, *Sponge Bob* з Балтімору, *New Jersey Running Man* з клубів Нью-Джорсі [4, с. 162–170].

Генрі Лінк та Будда Стретч також згадують такі стилі танцю, як *Turfing, Memphis Jooking, Crumping,* хіп-хоп стиль Атланти, *Chicago Footwork, Litefeet,* зазначаючи, що усі ці стилі є хіп-хоп танцями, оскільки походять від хіп-хоп музики, проте кожен із районів, що є місцем зародження перелічених стилів, у хіп-хоп музиці з Нью-Йорка залишив своє відображення на звучанні, через що й відрізняється танець [28].

Якщо звернутися до документальних матеріалів, присвячених тим чи іншим стилям, можна помітити, що кожен із них містить не лише назву та базові кроки, а й інформацію про історію, впливи, концепти та основи відповідного стилю. Наприклад, представники танцювального стилю Yeek, що походить з Атланти, описують різні аспекти його формування та розвитку. Зокрема, вони звертають увагу на музику; субкультуру, пов'язану зі стилем одягу, – Препс (англ. *Prep*); середовище, у якому формувався стиль, – зокрема шоу талантів у школах і практики "The Lab", що були простором для вдосконалення танцювальної майстерності; танцівника Кріса Чапмана (англ. *Chris Chapman*), який значно впливав на формування стилю; а також на власне технічні основи танцю: Yeek, Skating та Transforming [12].

Також можна віднайти цілий лексичний набір танцювальних рухів у стилі Йіік, який містить *The Youee, The Woop, The Yeek, The Shoulder Pop* [32]. Як стверджують представники цього стилю, Yeek має декілька поколінь танцівників зі своїми особливостями, які формувалися під впливом подій та тенденцій культури того часу [12].

Ознаки такої багатогранності хіп-хоп танцю можна спостерігати і в інших вищеперелічених стилях. Доречно зауважити, що цей перелік не є вичерпним, адже, по-перше, потрібно зважати на існування менш масштабних стилів у хіп-хоп культурі, про які представники документального фільму могли

не знати. По-друге, згадування всіх існуючих стилів не було завданням фільму; по-третє, цей документальний фільм був записаний понад 20 років тому. За цей період сформувалися нові стилі, такі як *Drill/Sturdy* чи *Dallas Boogie* [18; 30].

Висновки. Хіп-хоп – це субкультура, творцями якої є тисячі або мільйони людей. Внутрішнє різноманіття особливостей, традицій, багатогранність хіп-хоп танцю можуть створювати, з одного боку, ширші можливості для самовираження людини, з іншого – плутанину й невпорядкованість великої кількості інформації. Це спричинено існуванням різних стилів танцю, які існують у межах однієї культури та навіть часто підпорядковуються одному жанру музики у різних видозмінах.

Беручи до уваги, що існують відмінності у трактуваннях представниками хіп-хоп танцю різних регіонів щодо понять основ хіп-хоп танцю, виникає питання: “Чи можливо визначити хіп-хоп танець як єдиний об’єднаний стиль танцю, що містить різноманітну лексику локальних хіп-хоп напрямів?”. Також постає питання: “Чи існують універсальні принципи, придатні для різних локальних форм хіп-хоп танцю, і які характеристики недоречно приписувати цим формам?” Адже масштабне поширення хіп-хоп танцю в різні куточки світу, його розвиток, трансформація у часі, вернакулярна складова, багатогранність поняття основ хіп-хоп танцю додають труднощі систематизації понять. Це підтверджують відмінності у трактуваннях представниками хіп-хоп танцю різних регіонів щодо понять основ хіп-хоп танцю.

Під час спроби однозначно й лаконічно сформувати визначення основ, принципів та сутності хіп-хоп танцю, зважаючи на думки різних діячів, можуть з’явитися проблеми.

З іншого боку, навіть якщо це вийде зробити в академічній, однозначній формі, чи не буде це визначення обмежувати об’єкт, який він визначає? Чи строга категоризація понять не обірве зв’язок, що фактично існує між ними? Тому, за спроби визначити багатогранне, великомасштабне явище, важливо розуміти, що система повинна бути адаптованою до взаємодоповнювальних та суперечливих інтерпретацій, а також до змін, які можуть виникнути з явищем під час його існування. А верифікація інформації через звернення до безпосередніх представників культури, порівняння її з різними джерелами інформації сприятиме повноцінному, неспотвореному та свідомому опануванню хіп-хоп танцю.

Список використаної літератури та джерел

1. Мойсюк М. О. Мистецтво хіп-хопу в контексті режисерської діяльності : магістерська робота зі спеціальності 026 “Сценічне мистецтво” / наук. кер. Погребняк Г. П. Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2019. 114 с.

2. Пастухов О. А. Хіп-хоп: характерні особливості та вплив на сучасну хореографію. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал*. 2024. № 1. С. 291–295. DOI: https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2024.302089

3. Плахотнюк О. А., Середа О. О. Хіп-хоп – танцювальна субкультура молоді. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2024. 144 с.

4. Beginning hip-hop dance / E. Moncell Durden, University of Southern California. Champaign, IL : Human Kinetics, 2019. 248 с.

5. Buddha Stretch Interview (Part 1) : “Why Hip hop”, “What is hip hop” and “Hip hop nowadays”. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Tq7GIRJEKTc&t=1996s.

6. Buddha Stretch. Elite Force Crew. URL: https://www.eliteforcecrew.com/profiles/buddha-stretch/.

7. Chang J. How Hip-Hop Got Its Name // *MEDIUM*. 2014. Oct. 10. URL: https://medium.com/cuepoint/how-hip-hop-got-its-name-a3529fa4fbf1.

8. Guarino L., Oliver W. Jazz Dance Styles. *Jazz Dance: A History of the Roots and Branches* / eds. L. Guarino, W. Oliver. Gainesville, FL, 2014. DOI: https://doi.org/10.5744/florida/9780813049298.003.0005

9. Maddalena M. Vernacular, authentic or modern, what is jazz dance? – Secrets of Solo. 2020. Aug. 16 URL: https://surl.li/soixgu.

10. Price E. G. III. Hip hop culture. Santa Barbara, Ca. : ABC CLIO, 2006. 348 с. URL: https://www.google.com/search?q=https://archive.org/details/hiphopculture0000pric/page/n1/mode/2up" \t "_blank.

11. YouTube: Afrika Bambaataa On Hip Hop, History and Culture. URL: https://www.youtube.com/watch?v=mTO9bqJQoj4&t=71s.

12. YouTube: ATL STYLE: The Study Of Fire. P. 1. URL: https://www.youtube.com/watch?v=UGcY0qKdfBc&t=242s.

13. YouTube: Buddha Stretch (Elite Force Crew) talking About Hip Hop. 2012. Part 1. URL: https://www.google.com/search?q=https://www.youtube.com/watch%3Fv%3DMP9Q0cPauiM%26t%3D402s" \t "_blank.

14. YouTube: Buddha Stretch – Elite Force Crew – defines REAL Hip Hop Dance. URL: https://www.youtube.com/watch?v=4if1XfMr78w.

15. YouTube: Buddha Stretch Interview – About Hip Hop (Part 1) – March 6, 2010.wmv. URL: https://www.youtube.com/watch?v=U3wPcDnLszk.

16. YouTube: Buddha Stretch | Evolution of Hip Hop | Lite Feet | Michael Jackson | Street Dance | Basic Step. URL: https://www.youtube.com/watch?v=_oWiW9M5AzI&t=23s.

17. YouTube: Buddha Stretch: Hip Hop’s Foundation is Culture, Music & Community | Enculturation Podcast #18. URL: https://www.youtube.com/watch?v=kgMKoyqFgys&t=3s.

18. YouTube: Dallas Dont Dance We Boogie. PT. 1 of 5 Directed by Kang Bear. URL: https://www.youtube.com/watch?v=i9764HLZ0eU&t=380s.

19. YouTube: Danceproject.. URL: https://www.youtube.com/@DanceProject.

20. YouTube: Dmytro. URL: https://www.youtube.com/@mitia_staying_true.

21. YouTube: Foundations, Culture, and Technology | Mr Wiggles | The Basement. Pt 1. URL: https://www.youtube.com/watch?v=aqaotkvAIDo&t=570s.

22. YouTube: Full Interview With Loose Joint Via WRAP.fm. Pt. 2. URL: https://www.youtube.com/watch?v=RvvBckefGzA&list=WL&index=25&t=874s.

23. YouTube: Interview with Tron from Circuit Breakers (Electric Boogie and Hiphop Dancer). URL: https://youtu.be/JWFpPY1GehE?si=rB-lQTd5vuke6dbz.

24. YouTube: Korniiets Rostyslav aka Roni. URL: https://www.youtube.com/@dancewithroni/videos.

25. YouTube: Mr Wiggles talks about Street Dance history at MTV Gdansk Dzwiga Muze Festival 2011 in Poland 1/2. URL: https://www.youtube.com/watch?v=ygvB2VHXaCw.

26. YouTube: MUST WATCH – Henry Link explains HIP HOP DANCE and URBAN CHOREOGRAPHY – Elite Force Crew. URL: https://www.youtube.com/watch?v=s0bGH11KxAI&t=442s.

27. YouTube: Must watch – Henry Link explains Hip Hop dance and urban choreography – Elite Force Crew. URL: https://www.youtube.com/watch?v=s0bGH11KxAI&t=535s.

28. YouTube: New School Dictionary ft Buddha Stretch, Henry Link & Caleaf Sellers. URL: https://www.youtube.com/watch?v=_yX6H6o1OyU&t=2091s.

29. YouTube: The Freshest Kids: The History of the B Boy (2002). URL: https://www.youtube.com/watch?v=RxoWyGFSGuk.

30. YouTube: Why is Everyone Getting STURDY?. URL: https://www.youtube.com/watch?v=-G3Sron088E.

31. YouTube: WRECKIN SHOP (Live from brooklyn). URL: https://www.youtube.com/watch?v=zUAuCQN-AJI&t=25s.

32. YouTube: Yeekology – The 6 Finishing Moves of Yeek. URL: https://www.youtube.com/watch?v=3GpI25uxoc0.

References

1. Moisiuk, O. P. (2019). *Mystetstvo khip-khopu v konteksti rezhyserskoi diialnosti*. Mahisterska robota zi spetsialnosti 026 “Stsenichne mystetstvo”/ nauk. ker. Pohrebniak H. P. Natsonalna akademiia kerivnyh kadriv kultury i mystetstv. Kyiv [in Ukrainian].

2. Pastukhov, O. A. (2024). Khip-khop: kharakterni osoblyvosti ta vplyv na suchasnu khoreohrafiiu. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv*, (1), 291–295. https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2024.302089 [in Ukrainian].

3. Plakhotniuk, O. A. and Sereda, O. O. (2024). *Khip-khop – tantsiuvalna subkultura molodi*. Lviv : LNU im. Ivana Franka [in Ukrainian].

4. Durden, E. M. (2019). *Beginning hip-hop dance*. Champaign, IL : Human Kinetics.

5. Buddha, Stretch. (2010). *Buddha Stretch Interview (Part 1) : “Why Hip hop”, “What is hip hop” and “Hip hop nowadays”*. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=Tq7GIRJEKTc&t=1996s.

6. Buddha Stretch, n.d. *Elite Force Crew*. Retrieved from https://www.eliteforcecrew.com/profiles/buddha-stretch/.

7. Chang, J. (2014). How Hip-Hop Got Its Name. *MEDIUM*, 10 Oct. Retrieved from https://medium.com/cuepoint/how-hip-hop-got-its-name-a3529fa4fbf1.

8. Guarino, L. and Oliver, W. eds., 2014. Jazz Dance Styles. In: L. Guarino and W. Oliver, eds. *Jazz Dance: A History of the Roots and Branches*. Gainesville, FL : University Press of Florida. https://doi.org/10.5744/florida/9780813049298.003.0005.

9. Maddalena, M. (2020). Vernacular, authentic or modern, what is jazz dance? *Secrets of Solo*, 16. Retrieved from https://surl.li/soixgu.

10. Price, E. G. III. (2006). *Hip hop culture*. Santa Barbara, CA: ABC-CLIO. Retrieved from https://archive.org/details/hiphopculture0000pric/page/n1/mode/2up.

11. YouTube. (2012). *Afrika Bambaataa On Hip Hop, History and Culture*. Video. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=mTO9bqJQoj4&t=71s.

12. YouTube. (2019). *ATL STYLE: The Study Of Fire pt1*. Video. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=UGcY0qKdfBc&t=242s.

13. YouTube. (2012). *Buddha Stretch (Elite Force Crew) talking About Hip Hop. 2012. Part 1*. Video. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=MP9Q0cPauiM&t=402s.

14. YouTube. (2015). *Buddha Stretch – Elite Force Crew – defines REAL Hip Hop Dance*. Video. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=4if1XfMr78w.

15. YouTube. (2010). *Buddha Stretch Interview – About Hip Hop (Part 1) – March 6, 2010.wmv*. Video. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=U3wPcDnLszk.

16. YouTube. (2020). *Buddha Stretch | Evolution of Hip Hop | Lite Feet | Michael Jackson | Street Dance | Basic Step*. Video. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=_oWiW9M5AzI&t=23s.

17. YouTube. (2021). *Buddha Stretch: Hip Hop's Foundation is Culture, Music & Community | Enculturation Podcast #18*. Video. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=kgMKoyqFgys&t=3s.

18. YouTube. (2011). *Dallas Dont Dance We Boogie PT.1 of 5 Directed by Kang Bear*. Video. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=i9764HLZ0eU&t=380s.

19. YouTube, n.d. *Danceproject*. Channel. Retrieved from https://www.youtube.com/@DanceProject.

20. YouTube, n.d. *Dmytro*. Channel. Retrieved from https://www.youtube.com/@mitia_staying_true.

21. YouTube. (2020). *Foundations, Culture, and Technology | Mr Wiggles | The Basement. Pt. 1*. Video. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=aqaotkvAIDo&t=570s.

22. YouTube. (2016). *Full Interview With Loose Joint Via WRAP.fm. Pt. 2*. Video. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=RvvBckefGzA&list=WL&index=25&t=874s.

23. YouTube. (2023). *Interview with Tron from Circuit Breakers (Electric Boogie and Hiphop Dancer)*. Video. Retrieved from https://youtu.be/JWFpPY1GehE?si=rB-lQTd5vuke6dbz.

24. YouTube, n.d. *Korniiets Rostyslav aka Roni*. Channel. Retrieved from https://www.youtube.com/@dancewithroni/videos.

25. YouTube. (2011). *Mr Wiggles talks about Street Dance history at MTV Gdansk Dzwiga Muze Festival 2011 in Poland 1/2*. Video. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=ygvB2VHXaCw.

26. YouTube. (2013). *MUST WATCH – Henry Link explains HIP HOP DANCE and URBAN CHOREOGRAPHY – Elite Force Crew*. Video. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=s0bGH11KxAI&t=442s.

27. YouTube. (2013). *Must watch – Henry Link explains Hip Hop dance and urban choreography – Elite Force Crew*. Video. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=s0bGH11KxAI&t=535s.

28. YouTube. (2014). *New School Dictionary ft Buddha Stretch, Henry Link & Caleaf Sellers*. Video. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=_yX6H5o1OyU&t=2091s.

29. YouTube. (2002). *The Freshest Kids: The History of the B Boy*. Video. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=RxoWyGFSGuk.

30. YouTube. (2022). *Why is Everyone Getting STURDY?*. Video. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=-G3Sron088E.

31. YouTube. (2012). *WRECKIN SHOP (Live from brooklyn)*. Video. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=zUAuCQN-AJI&t=25s.

32. YouTube. (2018). *Yeekology – The 6 Finishing Moves of Yeek*. Video. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=3GpI25uxoc0.

METHODOLOGY FOR DETERMINING THE FOUNDATIONS OF HIP-HOP DANCE

Mykhailo KLIUCHANSKYI

Ivan Franko National University of Lviv,
Department of Directing and Choreography,
18 Valova Str., Lviv, Ukraine, 79008
e-mail: Mykhailo.Kliuchanskyi@lnu.edu.ua

The various challenges associated with defining the foundations, principles, and essence of hip-hop dance are explored and analyzed. As hip-hop is integrated into Ukrainian cultural and artistic landscape – it serves primarily as self-expression for artists, choreographers, and performers, thus accurate interpretation of this dance form, its values, traditions, and technical nuances is of paramount importance. As hip-hop dance is not of Ukrainian origin and possesses distinct vernacular characteristics, significant difficulties arise in identifying authentic information regarding its basics.

The study provides a comprehensive multi-faceted analysis to highlight the obstacles encountered in mastering the style. The research primarily examines the perspectives of key figures within hip-hop culture, such as Buddha Stretch, Henry Link, Mr. Wiggles, and Moncell Durden (Ill Kozby), whose authority is derived from their direct involvement in the culture's evolution. By identifying and documenting the issues that arise during the study of hip-hop dance, this article aims to prevent the distortion of the dance form and improve pedagogical methodologies for both self-study and formal instruction. Understanding these barriers facilitates a shift in how the "foundations" are perceived, fostering a deeper realization of the style's values and technical depth beyond its purely aesthetic component. Ultimately, this serves as a foundation for more profound artistic expression, positively impacting the overall level of national culture and art.

Keywords: culture, art, hip-hop dance, dance foundations, performative dance forms, vernacular dance.

Стаття надійшла до редколегії 01.08.2026 р.
Прийнята до друку 21.10.2026 р.
Опублікована 26.11.2026 р.